

НОВ ЧИТАЛИЩЕН ДОМ

Жителите на село Паскале-
вен дълго ще помнят този ден.
Новият читалищен дом отвори
широко своите врати. Вместо
малкото сключено салонче с
примитивна сцена, паскалевци
препълниха просторния и све-
тъл салон, с радост огледаха
широката сцена, на която ще
имат възможност да гледат ху-
бави спектакли, обходиха биб-
лиотечните помещения, гримьор-
ните. Радостта им и гордостта
им са още по-големи от това, че
хубавата читалищна сграда —
най-новата и най-красивата в
селото — е изградена с техния
труд.

На тържеството по случай от-
криването на новото читалище,
което се състоя в светлия про-
летен ден на 30 май, се стекоха
всички кооператори от Паскале-
вен. В доклада си председа-
тел на читалището Младен Мин-
чев разказа за светлите страни-
ци от историята на читалище-
то.

С пламенно приветствие от
името на Националния съвет на
Отечествения фронт и Върхов-
ния читалищен съвет др. Ста-
ню Сираков поздрави паскале-
вци с големата културна при-
добивка. Поздравление поднесе
и секретарят на изгълкома на
Окръжния народен съвет Йо-
рдан Илиев, който след това пре-
реза трицветната лента и обяви
новата читалищна сграда за
открита.

В грейналия читалищен са-
лон се състоя голям концерт,
в който взеха участие всички
състави и индивидуални изпъл-
нители на читалището — от мал-
ките чавдарчета и пионери и
младия гайдар Евтим Евтимов
до народния певец Любен Игна-
тов и седемдесетгодишната ба-
ба Неда Иванова.

Г. ГЕОРГИЕВ

Звездните братя във Велико Търново

ГРАДЪТ бе великолепен
в своята красота, по-
тънал в зеленина, накинчен с
много знамена, с портретите на
двамата звездни братя.

Древнопрестолният Търнов-
град е в радостно, празнично
настроение. Хилляди хора са из-
лезли през този прекрасен про-
летен ден — запълнили са ця-
лата главна улица — от най-
крайните квартали до Царевец.
И толкова дъхави цветя!

Денят 29 май 1965 година
ще остане между най-забележи-
телните, най-паметните дати в
историята на старопрестолния
град.

Близко до централната три-
буна, където вече близо час
търпеливо чакат хиляди мъже,
жени. Строени са деца в ботев-
ска униформа. Духовният орке-
стръ на училище „Христо Бо-
тев“ засирира марш и още по-
тържествен става този миг. А
отсреща малки момиченца в
пъстри блузки, с още по-шаре-
ни престилки. И те гледат към
улицата „Басил Левски“. „Няма
ли да дойдат вече?“ — питат
техните погледи.

И ето — по-тържествено за-
свирира музика. До слуха до-
стига нашето родно, българско
„Ура!“. Този възглас се носи
на вълни, на вълни, става все
по-близък, по-силен. Народът се
раздвижва, зашумява. Идат...

Най-отпред в откритата кола са
легендарните Беляев и Леонов.
Прави, развълнувани, те при-
ветливо махат ръка за поздрав.
Колата спира. От нея слизат про-
славните герои, покорителите
на Космоса. Земята е обсипана
с цветя.

С българското „Добре дошли“
приветствуват гостите другарят
Димитър Тузаров — предсе-
дател на изгълкома на Окръж-
ния народен съвет, Братската
прегръдка е най-добрият израз
на нашата безпедна обща.
Скъпите гости и придружаващи-
те ги лица — семействата им,
съветникът на посолството на
СССР в София М. Е. Позоло-
тин, генерал-лейтенант Денчо
Знеполски, генерал-лейтенант
Н. П. Каманин са обсипани със
цветя. По стар славенски обичай
ги посрещат с хляб и сол.

Незабравими мигове. Всички
искат да са по-близо до Беляев
Леонов. А те — развълнувани
— скромно се усмихват. Голем-
и букети, много цветя обсип-
ват пътя на победителите до
трибуната. Гора от ръце, въз-
торженни приветствия съпътст-
вуват гостите.

Площад „Девети септември“
е изпълнен с народ. Хора има
и по прозорците на Окръжна-
та станция на съобщенията, по
балконите — отред. А човеш-
ката радост дълго не стихва.

Първият секретар на Град-
ския комитет на БКП Дими-
тър Петров открива тържестве-
ния митинг с кратко слово.

С приветствие към скъпите
гости се обръща членът на
Централната ревизионна коми-
сия на Партията и първи секре-
тар на Окръжния комитет на
БКП Йордан Костов. Нашият
роден, старинен град, — каза
той, — е свидетел на много ве-
лики събития. Всяка негова ули-
ца, всеки камък разкрива чуд-
ни легенди. И днес отново гра-
дът преживява велик ден.

Другарят Костов пожела на
скъпите гости да се чувствуват
сред нас като у дома си.

После другарят Стефан Цо-
нев, заместник-председател на
изгълкома на Градския народен
съвет, сред бурните аплодис-
менти на присъстващите, проче-
те решението на тържестве-
ната сесия на съвета за обя-
вяване за почетни граждани на
Велико Търново героите на Съ-
ветския съюз Павел Беляев и
Алексей Леонов. Той връчи на
двамата космонавти почетни
дипломи и символичния ключ
на града.

Пред трибуната е застанал
полковник Павел Беляев. „Скъ-
пи български другари, — каза
той, — Ний видяхме България
от Космоса. Сега се запознава-
ме със страната ви. Разгова-
ряхме с много хора. Обкръже-
ни сме от изключително внима-
ние. Почувствувахме със сър-
цето си, видяхме, че българският
народ уверено крачи напред“.

Полковник Беляев подчерта,
че навред, където са минали,
са видели много паметници.
Българският народ свято тащи
паметта на своите герои, про-
славя подвига на руските воини-
освободители.

Посрещат с нестихващи ап-
лодисменти, подполковник Алек-
сей Леонов благодари за то-
лото посрещане, за големата
чест, която им се оказва да бъ-
дат почетни граждани на чуд-
но красивия град Велико Тър-
ново.

Спирайки се на гостоприем-
ството на дружбата, която същес-
твува между нашите народи,
подполковник Леонов особено

(Следва на 4 стр.)

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ. СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

БОРБА

ОРИАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXI. Стр. 65 (2138)

Велико Търново, Вторник, 1 юни 1965 г.

Цена 2 стотинки

НАРОДНА ПРИЗНАТЕЛНОСТ КЪМ ГЕРОИТЕ

МОМЕНТ ОТ ТЪРЖЕСТВОТО В М. „ЯБЪЛКОВО“

Снимки: Ив. Воденичаров

На „Ябълково“

Последователните смели ак-
ции на Горнооряховския пар-
тизански отряд през 1944 г.
озлобяват още повече фашист-
ската полиция и жандармерия.
Те правят всичко, за да откри-
ят и разгромят отряда. И въз-
можността да влязат в дирите
му им се удава. Преди 21 го-
дини — на 29 май 1944 г. гру-
па партизани бива открита, а
на другия ден над 5000 полици-
и жандармеристи и войници пред-
приемат свирепа акция за про-
чиставане на горите между Стра-

жица и Камен, където е разпо-
ложен партизанският отряд.

В м. „Ябълково“ се завърш-
ва ожесточена битка. Силите
са неравни, но духът на парти-
заните висок, несломим. И кол-
кото врагът да е по-многоброен
и добре въоръжен, толкова на-
родните борци са по-неустрас-
ливи. Успели да се измъкнат
от обкръжението, в продълже-
ние на около 15 дни на различ-
ни места и на отделни групи те
водят упорит бой с врага.

В тази неравна битка заги-
ват 29 прекрасни синове и дъ-
щери на народа.

За да отдадат почит към без-

смъртната памет на героите, на
30 май т. г. на м. „Ябълково“

се от-
кръта. Сред тях бяха и чле-
нът на Политбюро на ЦК на
БКП Енчо Стайков, членовете
на ЦК на БКП Димитър Сто-
ичков, Петър Панайотов и ге-
нерал-лейтенант Кирил Косев
— бивши партизани, другарите
Йордан Костов, първи секре-
тар и Димитър Стоянов, секре-
тар на Окръжния комитет на
БКП, много бивши партизани,
между които генерал-лейтенант
Цонев, Никола Вългаренски,
Надя Панайотова, Веселина Ла-
зарова, Георги Горанов, Кольо
Русев, Антон Душков, Тодор
Поптодоров и други, много
близки на загиналите ятаци, по-
магачи и ръководители на об-
щините в Камен, Стражица,
Асеново и други.

За саможертвата и подвига на
Прочуваено слово за пад-

налите в борбата против фашиз-
ма и капитализма и за загина-
лите в ожесточената битка при
„Ябълково“ произнесе бившата
партизанка Веселина Лазарова
(Милка).

Приветствие към хилядото
множество и топли думи на бла-
годарност към подвига на герои-
те отпрати и пионерката Жи-
лия Папазова от с. Камен.

После единодушно бе гласу-
вана телеграма до Централния
комитет на БКП.

Пред скромните паметници,
издигнати в знак на признате-
лност към загиналите в тази ве-
личава битка с врага, бяха по-
ложени венци от името на ЦК

на БКП, Окръжния комитет на
БКП, Окръжното ръководство
на БЗНС, Окръжния комитет
на ДКМС, ОСПС, общинските
комитети на БКП в Камен, Стра-
жица, Асеново и други.

Самодейни колективи — ан-
самбълът при читалището в с.
Асеново, вокалният състав при
Селскостопанския техникум в
с. Камен, оркестърът и танцо-
вият състав в с. Виноград и
други — изнесоха богата про-
грама.

Възпоменателното тържес-
тво бе истински празник за про-
слава на смелите народни сино-
ве.

Ст. АЛЕКСАНДРОВ

Край Балван

На поклон пред величавия
подвиг на загиналите народни си-
нове в най-голямата битка, во-
дена от Габровско-Севлиево-
партизански отряд край село Бал-
ван, на 30 май дойдоха трудещи
се от Габровски и Великотърнов-
ски окръзи.

Те изпълниха околността, край
паметника, издигнат в чест на
Балванската битка. За тържес-
твения възпоменателен митинг при
грандиозната скулптурна компо-
зиция, като на трибуна, заеха
места живи участници в битката,
майки с черни забрадки, роднини
и близки на загиналите, сред кои-
то и майката-героиня дала чети-
рите си деца в борбата — баба
Съба Енева, Тука са и първият
секретар на Окръжния комитет
на БКП в Габрово — Пенчо Ка-
ралев, председател на из-
гълкома на Окръжния народен
съвет в Габрово Иван Иванов,
заместник-председателят на Цен-
тралния комитет на ДОСО — ге-
нерал-майор Паско Янев, ръко-
водители от двата окръга.

Митингът беше открит от се-
кретаря на Окръжния комитет на
БКП във Велико Търново —
Иван Диков.

За саможертвата и подвига на
загиналите в борбата за народ-

на свобода, в борбата против
турското робство, против капита-
лизма и фашизма говори Иван
Цонев, член на Окръжния коми-
тет на БКП в Габрово и предсе-
дател на Окръжния комитет на
бойците против фашизма.

От всички участници в тържес-
твото беше единодушно приета
телеграма до Централния коми-
тет на БКП.

До величествения паметник ти-
хо лягат един след друг в знак
на вечна признателност десетки
венци от окръжните комитети на
БКП във Велико Търново и Габ-
рово, от окръжните комитети на
Съюза на бойците против фашиз-
ма и капитализма, от Централ-
ния комитет на ДОСО, от окръж-
ните ръководства на БЗНС във
Велико Търново и Габрово, от
окръжните комитети на Отечес-
твения фронт и др.

После беше изнесен концерт
от хора на запасните офицери
в Габрово — лауреат на Втория
республичански фестивал.

Големите възпоменателни тър-
жества завършиха с парашутни
скокове от членове на аероклуба
в Горна Оряховица и мото-крос,
организиран от Окръжния коми-
тет на ДОСО в Габрово.

Бл. ИОРДАНОВА

ТОЗ, КОЙТО ПАДНЕ В БОЙ ЗА СВОБОДА, ТОЙ НЕ УМИРА...

Отново в горските долини, по планинските чукари, в равна
Добруджа и китна Тракия, край лазурното Черноморие и ти-
хия блясав океан откарват каретни, пушечни, топовни салоти.
Многоцветни ракети се сплитат в простора, в мълчане, с вен-
ци и цветя, свеждат знамена трудовите хора. Те отдават почит
към светлата памет на героите, които с кръвта си обезсмърти-
ха своите имена.

На 2 юни нашият народ всяка година чествува Деня на Бо-
тев и на загиналите в борбата против турското робство, капита-
лизма и фашизма и в Отечествена война. На този ден той си
припомня безсмъртния подвиг на легендарния поет-революци-
онер Христо Ботев, на гениалния вожд на национално-освобо-
дителната борба против турското робство Васил Левски, на
Георги Сава Раковски, Стефан Караджа и Хаджи Димитър, на
Иларион Драгостинов, Георги Измирилев, Иван Панов, Велчо
Джамджията, имената на загиналите в Юнското и Септемврий-
ското антифашистко въстание през 1923 година, във въоръже-
ната борба през 1941—1944 година и Великата Отечествена
война.

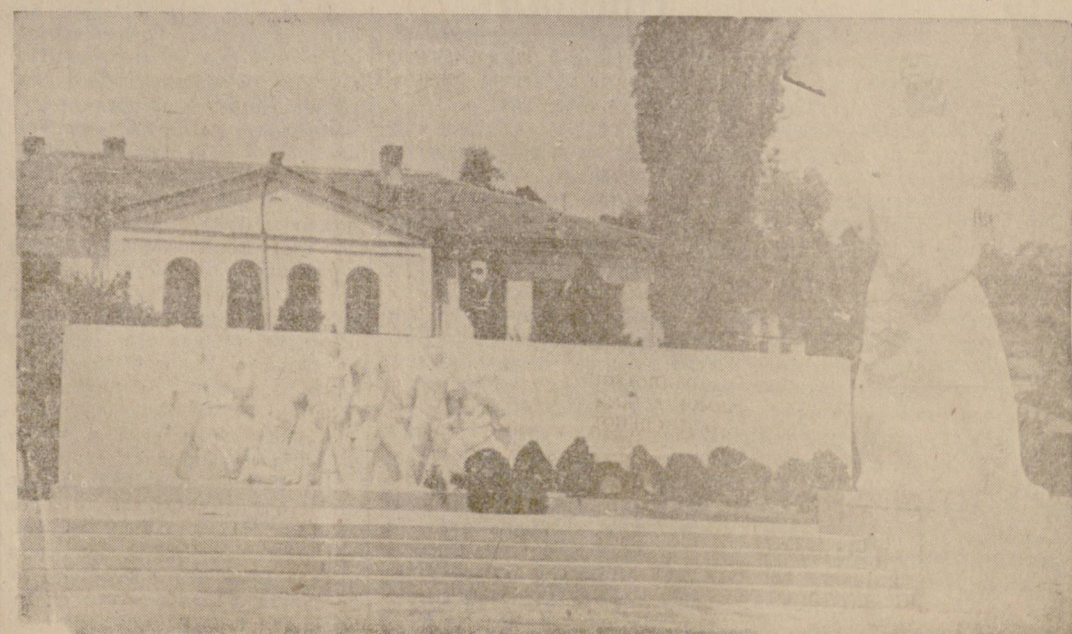
На многолюдните възпоменателни тържества трудещите се
още веднаж дават израз на своята гореща благодарност и веч-
на признателност на руските богатири, които, вдъхновени от
великата саможертва на априлци, преминаха Дунава и освободи-
ха Родината ни от турските поробители. Те си припомнят
тежките дни на капиталистическата експлоатация и империали-
стическата робия. Славните дни на 1923 година, когато край
Лисковец в бой с фашистките галовези падна любимецът на
трудещите се от Горна Оряховица, народният трибун Панайот
Цивков, младежкият ръководител Петър Цуцуманов, когато на
бойната линия край Килифарево остана водачът на въстанието,
видният партийен деец Трифон Саралиев и след развято чер-
вено знаме в Златарица издъхна в ръцете на палачите Стефан

Попстоянов — никога не ще избледнеят в паметта на хората.
Издадени в дива ярост пред могъщия народен поток, палачи-
те убиха Райко Даскалов, Хараламби Стоянов, Сотир Зринов,
Трифон Ямаков, Йордан Вишовградски и десетки други.

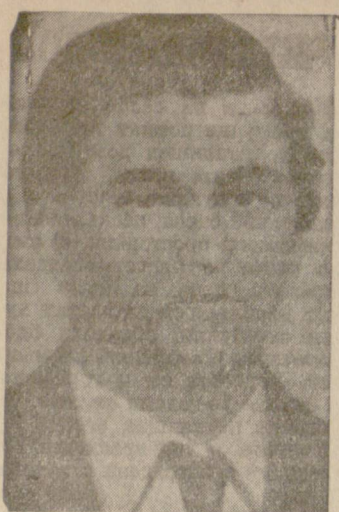
Но никакви справедлива нито за момент не бяха в състояние
да прекратят справедлива народна борба. По зова на Съюзни-
ската комунистическа партия и нейния безсмъртен вожд Гео-
рги Димитров, народът се вдигна на епична въоръжена борба.
И във Великотърновски окръг, през периода 1941—1944 го-
дина, десетки верни народни синове с оръжие в ръка вдъхно-
вяваха трудещите се и вървяха начело в тяхната борба за сво-
бода и независимост. Нима някога ще се забрави образът на
поета-партизани Христо Козлев, на първия командир на Гор-
нооряховския партизански отряд Димитър Дюлгеров, на полни-
комисаря д-р Върбан Генчев, на лясковчаните Петър Карамин-
чев и Николай Усенлиев, на Иван Чужков, Параскева Енева,
Стефка Хайлазова, Димка Димитрова и Гинка Маркова? Те и
десетките други, които водиха кървави битки на „Ябълково“,
край Балван, Павел и Константин, със смъртта си възвестиха
края на фашистката тирания. И отново с помощта на славни-
те червеноармейци, нашият народ завинаги се освободи от вся-
какъв национален и социален гнет.

Днес в семейството на социалистическите страни, начело с
великия Съветски съюз, Родната успешно крачи по пътя на
социализма и комунизма. Стават дело грандиозните предначер-
тания на Осмия партийен конгрес. На всяка стъпка ние вижда-
ме как се претворява предсказанието на Антон Попов: „Уми-
рам за живота който ще бъде по-светъл от слънцето, по-хубав
от най-хубавите цветя, по-справедлив от всички досега.“

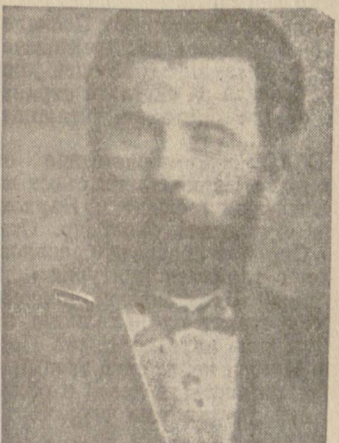
Да, този живот вече изковава с труда си нашият славен на-
род, воден от мъдрата Българска комунистическа партия.

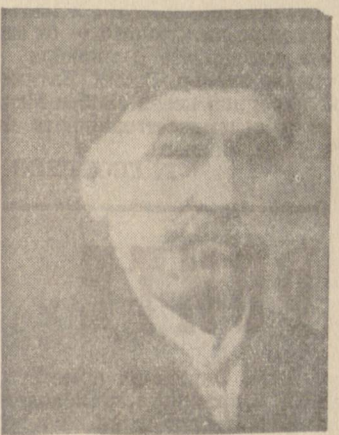
Новооткритият паметник на падналите за народна свобода в Стражица. (Информация за откриването четете на 4 стр.)

Йордан Кършовски

Петър Банков

Сава Пенев

Георги Апостолов

БЕЗСМЪРТНИ ИМЕНА

Захваща се вече драмата на Балканския полуостров... Тука е гласният, отчаяният и мъжественият седеммилионен български народ, който в продължение на цели пет столетия е носел на плещите си най-безчеловечното робство в Европа и който днес въстава и иска от света едно от тия две неща: или свобода или смърт!

в. „Нова България“ г. I. бр. 1, от 5 май 1876 г.

Д ВЕСТА ДУШИ български юнаци под предводителството на Христо Ботев, редактор на в. „Знаме“, орган на революционната партия, на 17 май 1876 г. завладяват па-

рахода „Радецки“, слизат на българския бряг при Козлодуй, за да помогнат на своите братя, които се борят за свободата на Отечеството си.

БОТЕВИ ЧЕТНИЦИ ОТ ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯ КРАЙ

ОТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ОТ СВИЦОВ

Йордан Инджето
Сава Пенев
Петър Н. Йорданов
Васил Иванов
Димитър Йорданов
Васил Христов
Неделчо Тончев

Иваница Данчев
Георги Апостолов
Костаки Апостолов
Георги Матев
Петър Банков
Прокопи п. Алексиев Данков
Атанас Алексиев

ОТ ЕЛЕНА

ОТ БЯЛА ЧЕРКВА

Сава Катрафилов
Йордан П. Кършовски
Христо Лазаров Трънската

Кольо Радев
Димитър Ганчев
Никола Димитров

ОТ ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОТ ЛЯСКОВЕЦ

Янко Боянов
Атанас Ив. Чартазанов

Христо Стоянов

Иваница Данчев

Йордан Инджето

Храбър воин

ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА беше вече към своя край.

През януари 1945 г. на фронта в редиците на Първа българска армия дойде и помощник-командирът Йордан Ив. Крачунов от с. Беброво. Сред бойците от 31-и Силистренски полк той бе за кратко време, но остави спомени на добър масовик и храбър командир. Там в Унгарската пуста, останаха да почиват завинаги костите му.

В родното си село Беброво Иван Крачунов още от малък е принуден да изкарва сам прехраната си. Като общарски работник през 1939 г. безработицата го принуждава да напусне бащин дом и да отиде в София. В големия град той бързо намира своето място в редовете на РМС. През периода 1942/43 г. неговата квартира става убежище на отговорни ремсови функционери. В многобройните акции на РМС в столицата Йордан получава своята заплата. По време на бомбардировките през януари 1944 г. той се завръща за малко в родното си село и там получава повикателна заповед за отбавяне на военната си служба като трудовик. На път за казармата Йордан отива в партизанския отряд „Ане Сандански“, в който посреща славната Деветосептемврийска победа.

ВДЪХНОВЯВАЩ ПРИМЕР

В ТЕЖКИТЕ ДНИ на войната и фашисткия терор една тайна радиостанция в София съобщаваше важни сведения за Москва.

Кой обслужваше тази радиостанция? Денонощно тук дежуреше Емил Попов. Израствал в прогресивно учителско семейство в гр. Велико Търново, той още от ранна възраст се включва в редовете на борческия РМС, привлича нови членове, набавя боеприпаси и други средства. Сам радиолобител, Емил изработва радиостанция и организира работата с нея. И там в столицата — пълна с полицейски агенти и хитлеристки окупатори, — той предава ценни сведения на светското военно командване.

Макар тежко болел от туберкулоза, попаднал в полицията, Емил Попов се държи твърдо, прави опит да се самоубие. Успял да се изскубне от вражеската блокада, той близо два месеца се укрива в нелегални квартири и на Витоша. А когато отново бива заловен, е изправен пред военен съд. „Смъртта не изглежда така страшна, както мнозина мислят, — пише той в последното си писмо. — Да предадеш народа си — това е най-голямото престъпление. Но аз спокойно мога да кажа, че моят живот, доколкото го имах, принадлежеше именно на народа. Аз никога не съм живял за себе си“.

Примерът на Емил Попов, убит на 28 ноември 1943 година, неговата безпределна обич към Светския съюз, верността му към идеите на комунизма, вдъхновяват днес тружениците на социалистическото и комунистическото общество.

Голям

родолюбец

ИЗРАСЪЛ в средно земеделско семейство, Иван Банков, от малък се отдава на трудова дейност. Съмишленник на Партията в родното си село Сухиндол, вече като студент във Варненската търговска академия, той се оформя напълно като комунист.

Тук развива широка дейност в полза на Съветския съюз и дружба със съветските народи.

Тясно свързан с родното си село, Банков често идва в Сухиндол, среща се и поддържа връзки с комунисти и прогресивни младежи. През 1938 г. той се завръща в родния край като комисонер на фирма, която изнася пулкове. Цените са изгодни за производителите и това абсорбира сухиндолските търговци. Скоро те започват да донасят пред полицията, че

комисонерството е само параван, зад който Иван Банков прикрива конспиративната си дейност.

През 1942 г. на полицията се удава да попадне в следите на Банков и го арестува. Подложен на нечовешки мъчения, той се държи твърдо.

През лятото на 1942 г. е насрочен съдебен процес срещу Банков и другарите му Кръсто Нанов, Вениамин Дубавицки, Димитър Знаменов, Петър Танев, Стефан Куртев, Пантелей Сидеров и др. Към „комисонера“ съдят е безпопаден — признава смъртна присъда. На 30 август 1942 г. на бесилката във Варненския затвор престава да тупти сърцето на големия родолюбец и активен антифашист Иван Атанасов Банков.

Сава Катрафилов

СТРАНИЦИ ОТ ВЕЛИЧАВАТА БОРБА

(Продължение от бр. 64)

— Да, — отговорих аз. — Завършил съм специална дивизионна школа за подофицери.

— Ехе, — усмихвайки се, той е две ръце ме хвана за раменете, като че искаше да ме прегърне и целуне. — Та ти си голям военен. Точно такива хора ни трябва. След завършването си по вашия край трябва да станеш партизанин и да съдействуваш на другарите от Окръжния комитет за създаването на партизанските чети.

— Шом се налага, и това ще направя, — отговорих аз.

— Предай на Даскала: Окръжният комитет трябва да се заеме веднага с изграждането на партизанските чети на отряда. Да се заемат с това секретариите на съответните районни комитети на Партията с помощта на РМС. Те трябва да бъдат главните организатори. Трябва да се зачислят към четите и от там да ходят по организационно-политическа работа в селата и градовете. Нека излязат в четите всички патриоти, които са преследвани или застрашени от фашистката власт, да се мобилизират комунистите и ремсите, които са служили в армията. Практическото провеждане на тази главна задача — изграждането на партизанските чети, на отряда, трябва да се извърши с повсеместното активизиране на всички партийни и ремсови организации, е бързо създаване на четите и тяхната активна дейност, със засилване на бойните им действия срещу обекти, ползуващи хитлеристките окупатори и техните български агенти. Партизанските чети, от-

рядът трябва да станат въоръжената въстаническа армия, стоманения юмрук на населението от Горнооряховския партиен окръг.

Още същата вечер заминах с влака. Към 6 часа сутринта пристигнах на гара Горна Оряховица. Към 7 часа пеша стигнах до Долна Оряховица. Много хора ме срещнаха, но всички бяха с наведени глави, никой не повеждаше разговор. Ето дърводелецът Лазар, наш другар, седнал на една пренукаща каруца, премина край мен, изгледа ме сериозно и постави ръката си с разтворени прсти на очите. Той искаше да ми подсказва нещо. Аз само усмивах, крачката, преминах през площада и влязох в шивачницата.

Провалът

НА ПРАГА на шивачницата ме посрещна изплашен Стефан Дългичев.

— Провал, голям провал в селото. Арестуваха много младежи. Някои успяха да избягат и сега се укриват. Ти вземай бързо мерки. Ако носиш нещо от София, веднага го скрий или унищожавай! Пазни се. Може всеки момент и тебе да потърсят.

Напуснах шивачницата и, преминавайки покрай старата църква по тесните, по-незабележими улици, влязох в дома на сестра си Мара Станчева Корчева. Увихме нелегалните материали в парцали и ги заровихме в земята. До вечерта останах тук.

Събвеше се. На двора пред къщи бяхме аз, Мара, дядо Тасю и баба Тасевца. Разговаряхме тихо. Изведнаж кучето залая. В двора влезе Георги Хаджиев. Той живееше в къщата на Ангел Мусев.

— Още тази вечер ще трябва да се срещнеш с Мишо (Петър

Панайотов — Даскала). Той е у дома, Чака те.

На следната доложих нарежданията на ЦК на БКП за създаването на партизанските чети — за изграждането на партизанско движение и неговите задачи. Говорихме за провала в селото. Набелязахме мерки за опазване на останалите другари.

Но защо и как бе станал провалът?

Както споменах по-горе, в село Долна Оряховица се получаваше чрез куриери нелегалната литература от гр. София. Тя се съхраняваше в дома на Митко Влахов. По нареждане на Окръжния комитет на БКП материалите се разпределяха и разпращаха по окръжи.

На 5 май Митко Влахов дал материалите за Горнооряховски и Русенски окръзи на Коста Дългичев да ги занесе в Горна Оряховица. Връзката за предаване на материалите на другаря от Горна Оряховица се установи по предварително установен парол. След няколко дни горнооряховският другар (Никола Ангелов) заминал за Русе и също чрез парола установил връзка с русенския другар в една бръснарница. При излизането от бръснарницата, обаче, ги срещнал един старшина от летище Горна Оряховица. Старшината повел разговор с Никола Ангелов. После издава името, местожителството и местоработата на Ангелов.

На 15 май русенският другар отива в Горна Оряховица и от дома на Надежда Христова взема нелегалните материали. На път за Русе бил проследен от полицията и заловен във влака. След дълги, тежки и мъчителни инквизиции го принудили да говори и той посочил името на Никола Ангелов, в Горна Оряхови-

ца изпратили полиция Бинко Чамуров, който дълги години е работил в Горнооряховското околски управление. На 30 май 1943 г. били арестувани Никола Ангелов, Надежда Христова, Илия Пирговлев и други другари от Горна Оряховица.

На 1 юни към 8 часа от книжарницата в Горна Оряховица арестували Коста Дългичев. Същия ден след обед започнали отделни арести на другари от Долна Оряховица, Лясковец и други селища на окръга.

В КОЛАРОЖЕЛЕЗАРСКАТА работилница на Стефан Кумбев от Долна Оряховица кипеше усилената работа. Митко Влахов, хванал с една ръка духалото, а с другата остро желал, духаше и ровеше огъня. Когато извади силно нагрятата и зачервена шина, влезе седкият полицай Толер Папината.

— Добър ден, момчета! Чукате ли, чукаете ли? — запита той и огледа работилницата. — Митко, вижте те в общината. Трябва да се явиш още сега при кмета във връзка с отиването ти в казармата.

Митко явно се усъмни в истината и започна да търси начин да се измъкне. Мисеше се, махаше бавно прстиелката, но полицаят се въртеше все около него. Не след дълго, обаче, Митко незабелязано успя да излезе от задната врата на работилницата и да влезе в клозета. Полицаят се развика и започна да го търси. В това време от двора се задале бай Стефан — майсторът.

— Какво правит, бай Тошо? Какво те носи насам?

— Майсторе, трябва да си гършиш друг работник. Този го вземат войник.

— Че нали есенно време ги

завземат бе. Тошо! Каква е тая обрънка работа — през лятото да викат войници?

— Да, но него ще го вземат сега.

Докато говореха, полицаят се обвърна с гръб към клозета, а майсторът с очи към него. Митко използва това положение и внимателно отвори вратата. С няколко широки крачки излезе на двора, а оттам през големия вратник — на тясната улица. Бързо събу дървените обувки и тъкмо се гласеше да побегне, полицаят го съзглед и се развика:

— Дръжте го! Къде отиде? Неговата мамка комунистка!

Митко остави дървените обувки и бос побягна колкото му сили държат, бързо мина през Мехола и потъна в зелените ниви.

Когато се стъмни, той влезе незабелязано в селото и се настани у ремиста Борис Качамаков. В този момент те забелязаха полицай Кирил Косев и го извикаха. След уясняване на създалата се обстановка, решиха да вземат мерки за укриване на ръководството на РМС и на групите отговорници още същата вечер.

Като секретар на Окръжния комитет на РМС, Кирил Косев се зае лично с укриването на нелегалната печатница на Окръжния комитет на БКП, която бе инсталирана у тях, предупреди всички членове на ръководството на РМС и ръководството на партийната организация и в полунощ, приключил с грижите за запазване силите на ремсовата и партийната организация, той се прости със старата си майка и младата невеста и се укри в лозята и житата край селото.

Така замръзна ремсовата и партийната организация, в очакване на нови арести и побойща,

Още същия ден околският управител и околският началник на полицията във взаимодействие с началника на Горнооряховския гарнизон решиха да блокират Долна Оряховица. Към това ги подтикна и неуспешният опит да арестуват коларожезарския работник Митко Влахов.

Към 3 часа, на 2 юни 1943 г., село Долна Оряховица беше блокирано от войска и полиция. Определени групи отделно блокираха набелязаните домове, от които трябва да се извършат арести.

СЪБУДИХ СЕ от силен кучешки лай, — разказа Стефан Моллов, — Надигнах се от леглото и погледнах през прозореца. Разсъмваше се. Станах, облякох се и тъкмо се гласях да изляза навън, бях предупреден със зверски вик от двама полицаи с насочени към мен шмайзери.

Те нахълтаха в стаята със строго предупреждение — никой да не мърда! В същото време други полицаи прескачаха оградата на двора и обкръжаваха къщата. Още двама полицаи влязоха на помощ на първите и започна претърсване на стаята, тавана, мазето, на куфари и чанти.

Къде се крие, кога си идва, къде е скривалището му? — питаха полицаите. Псуваха ни, хохочаха ни и ни заплашваха, че всички ни ще избият.

Слънцето се бе издигнало вече на хоризонта, когато ни изкараха на двора. То бе голямо и червено, като че със своите лъчи искаше да ни стопли, да ни вдъхне вяра.

Бяхме арестувани аз, баща ми и малкият ми брат Борката. Конвойраха ни 4—5 полицаи. Не

след дълго се озовахме в общината. След малко докараха и други арестувани.

Към 10 часа арестите приключиха. Бяхме арестувани: аз, Йордан Моллов и брат ми — Борис Моллов, Йордан Байчев, Коста Попков, Марин Харлов и Борис Качамаков.

Пред общината се бяха натрупали много жени, младежи и старци, наши близки и познати. Те викаха, тропаха, заканваха се на полицаите.

— Вземте ни хляба, добитка, а сега и децата. По-добре ни вземете и животна. . . Изедниии! . . . Разбойници! . . .

Няколко полицаи се нахвърлиха върху селяните и започнаха да ги бият. След малко ни изведоха в двора на общината и вързали ни натовариха на един камион. Потеглихме за Горна Оряховица. Събраните около общината хора започнаха отново да викат, да ругаят полицията и властта.

Бягство

от ареста

ОТ ЛЕДСТЕТО ЗАПОЧНА още същия ден към 17 часа. — продължи разказа си Стефан Моллов. — От първият въпроси на полицаите разбрах, че някои от арестуваните в първите дни са направили признания. Данните бяха точни — и датите и лицата. След около 40-50 минути психическа обработка започнаха да ме бият жестоко. Аз бях единственият заловен отговорник на ремсова група. Полицията беше решила бързо да ме сломи и физическите изтезания и инквизиции бяха много тежки. През нощта и на другия ден ме бяха още няколко пъти. На втория ден реших колкото и рискова да бъде, да направя опит за бягство.

К. СТАНЧЕВ
(Следва)

Крепне радиозаводът

Изминаха няколко години откакто започна работа Заводът за малки радиоприемници във Велико Търново. Този срок помогна да се повиши квалификацията на работниците. Ето сега за сравнително малко време тук се конструират и усвояват в производството малките радиоприемници „Романс“, „Мечта“, „Еделвайс“, „Концертино“, „Прогрес“, „Велико Търново“ и други. За това време продукцията на великотърновските радиомониторни започна да се търси в други страни.

Голям успех за работниците от завода е усвояването на радиоприемник „Ехо“. Над него работи малък колектив, ръководен от Мария Симова. Този участък винаги е постигал хубави резултати и сега работи с неотслабваща енергия. Завода постоянно се подобрява и качеството на транзистора. Това се налага особено сега, когато Централният комитет на БКП поставя нови задачи пред радиопромишлеността. С красивия си външен вид, добрата селективност и висока чувствителност, транзисторният радиоприемник „Ехо“ не отстъпва пред известни марки на страни — стари радиопроизводители.

Наскоро в завода ще започне и изграждането на цех, в който ще се изработват автомобилни приемници. Новата техника и апаратура, с която ще бъде оборудван, е голяма придобивка за цялата ни радиопромишленост. За да се изпълнят големите задачи, които се поставят пред завода, сега се доставят нови машини

и съоръжения за доокомплектуване на механичния цех, който е коопериран със Слаботочковия завод в София.

В началото на тази година много нови работници започнаха усвояването на големите и сложни радиоприемници „Акорд 101“ и „Акорд 102“. За кратко време под ръководството на Петър Антонов те се справиха успешно. Трудно беше на всички, но желанието и волята бяха по-силни и успяха. Сега, когато вече са усвоили новото производство, се разгара съревнование между всички бригади и работници, трудовата надпревара настихва нито за момент. Движението за комунистически труд възрадва нови участници. Работниците от великотърновския радиозавод се стремят да постигнат по-добри успехи в работата си, за да отговорят на големите задачи, които ще им постави предстоящият пленум на ЦК на БКП по въпросите на машиностроенето.

Ст. БОБЕВ

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ

Ускореното развитие на машиностроенето, и особено на радиоелектрониката, изисква хора с висока техническа подготовка. Не е възможен технически прогрес, без предварително да бъдат подготвени кадрите, които да работят за него. Въпросът сега стои не само да се произвежда, но да се произвежда продукция с показатели на световно равнище. Нашите машини и апаратура намират все по-добър прием в много страни по всички краища на света, включително и в индустриално развитите. И това е само началото. Истинският разцвет на родното машиностроене ще бъде след няколко години.

Икономическа база за ускорено развитие на машиностроенето има. Другият основен фактор, от който зависи това ускорено развитие, е наличието на технически образовани кадри. Завога нашите сили ще бъдат насочени изключително в тази насока.

Проблемите, които ще бъдат разглеждани на предстоящия пленум на ЦК на БКП, са особено актуални за нашия град, като се има пред вид перспективата за развитието на родната радиопромишленост.

Ентузиазираният учителски колектив при училището с успех ще се справи със задачите за даване на солидна техническа подготовка на учениците, като бъдещи специалисти.

Ал. Н. КАСЪРОВ

зам. директор по производствено обучение при ПТУ по радиотехника — В. Търново

Надеждно средство за оперативно ръководство и контрол

Конкретността на стопанското ръководство изисква да се наблюдават постоянно, да се измерват количествено и да се анализират всеотрядно резултатите от производствената дейност и ефектът от едно или друго мероприятие. Тези изисквания поставят извънредно сериозно въпросите за издигане равнището на икономико-статистическия анализ във всяко производствено звено. Засилването на принципите на стопанската сметка, създаването на по-голяма заинтересованост от крайните резултати на производството, неизбежно засилват ролята на икономико-статистическия анализ, както за усъвършенстване на вътрешно-производственото планиране, така и за ежедневното оперативно стопанско ръководство.

Икономико-статистическите анализи, които сега се правят в предприятията, в много случаи имат характер на най-общо обзори за изпълнението на плана. Често изводите в тях се основават на общи показатели, без достатъчно различаване и анализиране на факторите, обусловили един или други производствени резултати. Много често, например, самият факт, че общата промишлена продукция се е увеличила спрямо предходната година, или спрямо плана се квалифицира като производствен успех за предприятието, без да се установява за сметка на какви фактори е станало това. Качествената оценка на еднакви по размер увеличения на продукцията може да бъде различна в зависимост от ролята на отделните фактори. Едно би трябвало да бъде нашето отношение в случаите, при които уве-

По следите на нашата критика

В ДЪСКОТ РАБОТЯТ ИСТИНСКИ ЗВЕНА ЗА КОМПЛЕКСНА МЕХАНИЗАЦИЯ

ПРОВЕРКАТА НА В. „БОРБА“ за начина по изграждане на звената за комплексна механизация в ТКЗС — Дъскот не беше излишна. Отпечатаният критичен материал в брой 39 от 1 април накарал бръкването на стопанството да се замисли отново по въпросите за изграждането на звената за комплексна механизация при обработката на някои селскостопански култури.

В нашето стопанство имаше известно положително оцветяване, но системата, която беше приета за работа на звената за комплексна механизация, не позволяваше да се води правилна отчетност. Завога ние потърсихме помощта на Окръжния комитет на БКП. Ценни бяха указанията на комитета и на мястото оказаната ни помощ от секретаря му Никола Кушев.

От четирите тракторно-полеводни бригади бяха отделени по 3—4 трактора — „Беларус“ и „ДТ-54“ и се съставиха звената за комплексна механизация, на които планът за продукцията вли-

за в обема на продукцията на цялата бригада. Същите обаче, имат самостоятелна стопанска сметка. В първо и второ звено за комплексна обработка е предадена по 1400—1500 декара само царевича. Машините им са оборудвани с необходимия прикачен инвентар за огледането и прибирането на царевичата. На трето и четвърто звено, освен 700—800 декара царевича, е предадена и всичката пшеница, ечемик и слънчоглед.

На съвещание с трактористите от четирите звена бяха изяснени всички мероприятия, залегнали в технологическите карти. Разяснен бе и начинът, по който ще се дава премиялно и допълнително заплащане. Плановата стойност на 100 кг царевича на първо звено е 53.39 лева, на второ 55.41.

Първите резултати са насърчителни. Царевичата на тези звена на всички площи е засята образцово. Площите бяха наторени предвременно и култивирани три пъти. Навреме започнаха опоканването с ротационни моти-

ки, както и следващите обработки.

Управителният съвет разгледа цялостно разработените технологически карти на звената и прие някои организационни мероприятия за по-нататъшното укрепване на комплексните единици. Чувствува се увереност в работата на тези звена, защото в тях като звеноводи са изтъкнатите наши механизатори: Христо Ангелов, носител на „Народен орден на труда“ — златен, Рашко Игнатов — няколкократно награждаван за високи добиви, Боли Иванов — упорит, трудолюбив и инициативен механизатор.

Към така изградените звена за комплексна механизация, работата на които е на счетоводен отчет, в нашето стопанство бе изградено и едно звено за работа в лозарството с един трактор „КД-35“, което ще окопаваша и пръска с широкоразливна пръскачка 780 декара лозя. Негов инициатор е добрият наш механизатор Косю Хинчев, който натрупва богат опит в машинната обработка на лозята. Сметката на това звено се води извънсчетоводно от икономическата на стопанството Евгения Арианова. Независимо, че лозята, които обработва Косю Хинчев, са разпределени по звена, неговото заплащане във форма на допълнително и премиялно възнаграждение е обвързано с крайния резултат на добив от грозде от обработваните от него лозя.

Сега организаторската и политическата работа е насочена към укрепване на звената за комплексна механизация, към мобилизиране силите на всички кооператори за подобряване грижите към културите за превъзможване на трудностите, които създава продължителните валежи.

Петър МАРИНОВ

председател на ТКЗС в Дъскот

Първите успехи

От началото на април работничките от секция № 1 с майстор-орденоносната Надка Цветкова, почувстваха прелом в работата си. Новият начин на планиране и стопанско ръководство, въведен в свитоточната фабрика „Васил Коларов“ във Велико Търново, при който всеки ще получава върху това, което ще изработи повече и по-качествено, амбидира всички.

Завога с голям интерес работничките изслушват разсъжденията по новия начин на за-

плащане на техния труд. С желание започват работния си ден и уплътняват до секунда времето, определено за работа, като спазват най-точно производствената технология.

Всичко това помогна много да се родят и първите трудови успехи. Секцията успя през изминалия месец да произведе 100 на сто първокачествена продукция, вместо заплащаната 75 на сто и да осигури 23 кг грек над плана.

А. Илчева

ПОТОМЦИ НА КОЛЮ ФИЧЕТО

НАЕСЕН стотици гласове деца първаво ще записват вите бегонови стъпала на новото основно училище в Елена. От неговите големи прозорци, като на дън се вижда почти целият град, който сега е потънал в пролетна ома. Учениците ще задръжат по след над кафедрата червеникавите покриви, под които стоят непоказателни зидове и домове, изградени години преди Освобождението. Техните майстори-зидари не са известни. Няма и сигурни данни дали легендарният народен майстор Колю Фичето е строил тук. Но, положително е, че неговите ученици са градили тези старинни къщи, които днес ни пленяват с красотата си. Завога и на не е от тях има бронзова табелка с надпис „Паметник на културата. Охранява се от държавата“.

Днес край тези чудни дела на народния гений от Еленския балкан новите строители от този край изграждат обществени и битови сгради, които ще напомнят на идните поколения за дните и годините на социалистическото строителство, за делата на майсторите-строители като Йордан Петков, Колю Николов и др.

Досега съм построил с моята бригада десетки къщи и много промишлени обекти, но отбиха за качеството не са ми правила. . . — споделя тихо и просто бригадирът Йордан Петков.

Заговя той с интерес е следя работата на националното съвещание по качеството в строителството и се е включил в съревнованието за спечелване на почетното отличие — златната значка с лик на Колю Фичето.

За дългогодишна (повече от 30 години) и добра работа, той неотдавна беше награден със значката „Отличник на Министерството на строежите“. Но той не счита, че всичко, каквото може, е вече на-

правила. Напротив! С нетърпение очаква (още не завършила този обект — Основното училище) да започне новата ая-тосара, за да нареди в поредицата от Килимарския цех, сградата на Млекопреработването, Цеха за плоскост към ДИП „Елба“. Основното училище и др. още един, и още много други хубави строителни обекти.

Комунист-строител Йордан Петков е първият зидар, който започва да работи в този край организирано, след създаването на строителните организации. И оттогава досега, рядко неговата бригада е изпълнявала трудовете си норми под 140 на сто.

Заедно с десетина си другари, той е превърнал не един камък и не една тухла. Този строен мъж, с пестри очи и черна (леко посребрена) коса, разказва с вълненост и естествено как преди десетина години специалистите от София „установили“, че старата часовникова кула не можела да се реставрира и заговя трябвало да се събори! Но той, заедно със Стефан Николов решил да ги опровергават. И днес, който посети Елена, не може да не си задържи погледа върху кулата. . .

Годините отминават като керван. Редят се новите сгради една след друга и възприет снага в старинния град. Остават за векове делата на Йордан Петков, Величко Димитров, Стоян Ралчев, Никола Драгомиров и др. Трябва младите да поемат техния път!

— Дали нашата работа е тежка, не знам. Но все е мрак я работа. И без пари не съм оставал, и къща си направих, и всичко си имам в нея, — ми каза на сбогуване бай Йордан. — Но младежите малко идват при нас. . .

В ИНДУСТРИАЛНАТА ЧАСТ на Елена из-висява корпусна строящото се

предприятие за ученически пособия. Изгражда го бригадата на Никола Николов, друг знатен строител от този край, бил заедно с хората си на прокатния цех на МЗ „Ленин“ в Перник, на язовир „Ал. Стамболийски“ и др. А в Елена са построили гатерния цех на ДИП „Елба“, Месокомбината, детски градини, довършват битовия комбинат и др. Бригадата, която твърдо вярва в силите си, също се е включила в борбата за спечелване на почетното строително отличие. . . Но някои работи независели само от тях!

Това разбрах от строителите, част от които бяха останали да обидват на обекта. По-къснах ме. Хляб, сланина, орех. . . И раздумката започна неутоено, отначало доста предпазливо. В някои от тях се е загнездило убеждението, че само бригадите се награвдават и удостоават, че тези които проектират, малко се вслушват в практиките, в редовите строители и т. н. И те ми разказаха за най-пресния пример. Преди известно време една колона, греда, два плочи и част от стени се срутаха. Причините? В строителите? Или в проектантите? Загуби за към 4000 лева. Сдътът ще си каже думата кой ще заплати нанесените щети. Но те са споделяли, че предисаната колона не може да покнесе следващите тежести. И само това. Ако проектантът се беше вслушал в тях?

Въпросите и проблемите за качеството тук възникват азко и непринудено. Ако има повече съгласуваност, навярно и по-леко цяха да се разрешават някои неща, и по-бързо. Завога особено специалистите и ръководителите трябва по-често да бъдат сред строителите и да се вслушват по-внимателно в техните думи, когато се задържат при тях на раздумка.

М. МАНОЛОВ

Строители от бригадата на Стойко Бобев, инициатори на съревнованието за почетното звание „Майстор Колю Фичето“.

Г. КОЦЕВ

в „БОРБА“

Стр. 3, бр. 65, 1, VI, 1965 г.

